

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XII. tečaj.

V Gorici, 1893.

IX. zvezek.

Stoletnica

obnovljenja božje poti na Sveto goro.

Najimennitnša božja pot na vsem Slovenskem je gotovo na Sveti gori pri Gorici. Cerkveno je dokazano, da se je tukaj leta 1539 prikazala Mati božja mladi, vbogi pastarici Urški Ferligojnici ter ji v milem našem slovenskem jeziku zapovedala, naj skerbi, da se tu začne božja pot. „Povej ljudstvu, da naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi“ — to so bile besede nebeške Matere.

Leta 1541 začno zidati cerkev in 12. oktobra 1544 je že posvečena. Radi pomanjkanja svetovne duhovščine izročé kmalu oskerbnništvo te Marijine hiše božje frančiškanom, leta 1565. Svetišče se vedno lepše razvija in božja pot vedno bolj širi. Leta 1717 dobi čudodelna podoba Matere božje novo lepoto, zlato krono na glavo. Pri tej priložnosti jih je bilo mej osmino na Sveti gori samo obhajanih 133 tisoč!

To je bilo že preveč vladarju temin in zapriseženemu sovražniku svete cerkve. Orodje satanovo, tako imenovani modrijani so že prej, v drugi polovici prejšnjega stoletja začeli napadati po kerščanskih deržavah s hudobnimi spisi vse, kar je verskega

in cerkvenega. Mater božjo z altarjev, papeža iz Rima, menihe iz samostanov! — je bil njih krik, ki se je razlegal tudi po našem cesarstvu, čul tudi na Goriško. In tako izide leta 1785 od cesarja Jožefa II. povelje z Dunaja, da se mora tudi preslavna božja pot na Sveti gori vstaviti, cerkev in samostan pa podreti. Čudežno podobo Matere božje odneso v Solkansko farno cerkev pod goro; da se ljudstvo ne bi vperlo tej sili, jo spremljajo vojaki z bajoneti. Frančiškanom pa, ki so 200 let varovali Mater božjo, odkažejo stanovanje v izpraznjenem samostanu na starem tergu svetega Antona v Gorici in kesneje na Kostanjevici nad Gorico. Pervo leseno podobo Matere božje, ki je bila na oltarju precej, ko se je začela božja pot, odneso redovniki seboj v Gorico. Zdaj je na Kostanjevici v koru za molitve (oratoriju).*)

Ostal je samo majhin kosec samostana oskerbniku za stanovanje. Cerkev le odkrijejo in odneso, kar se da odnesti, ali ali močno zidovje se ne da podreti. Gole stene šterle proti nebu na svetem mestu, od koder so prej puhtele goreče molitve h kraljici nebes, in kjer so od nje rosile na zemljo prejete milosti.

Spomin na ta čudežni kraj ostane ljudstvu globoko vtisnjen v verno serce. Ker ne more in ne sme romati k svoji nebeški materi, pa prihaja k posutim razvalinam in tam jo prosi milosti, pri nje poderti hiši — sedem let in osem mesecev. Pa po hudi uri spet zasveti sončni žarek, milši časi se približajo svetišču.

Leta 1792 poprosi goriško starešinstvo sè župniki in meščani blagega vladarja Frančiška II., da bi se smelo svetogorsko svetišče obnoviti. Vslisani so. 15. februarja 1793 cesar privoli v njih prošnjo. Delo se začne. Darovi kar vro skupaj od vseh strani in 23. junija se je že prvič maševalo v kapeli svetega

*) Pod podobo je tale latinski napis: *Hac forma Maria in monte Skau-niza, dicto nunc (sancto) anno 1539 Ursulae Ferligoiniza apparuit, inquiring: Dic populo, ut mihi in hoc loco domum aedificet et gratias petat.*

Ad hanc Statuam usque 1544 in Monte sancto accedentes fideles multas a beata Virgine impetrarunt gratias.

(To je slovensko: V tej obliki se je prikazala Marija na gori Skalnici, ki se ji pravi zdaj „Sveta gora“ leta 1539 Uršuli Ferligojnici in ji rekla: Povej ljudstvu, da naj mi na tem kraju hišo zida in milosti prosi.

K temu kipu do 1544 na Sveto goro prihajajoči verniki so prejeli mnogo milosti od blažene Device.)

Mihela, ki je bila ostala že od prej v cerkvi nepoderta. In 29. septembra 1793 preneso milostno podobo Matere božje iz solkanske farne cerkve zopet nazaj na Sveto goro.

Romar, ki je bil pričujoč, je v italijanskem jeziku zapustil tole sporočilo o tej redki slovesnosti:

„Kaker srečen in vesel, tako smemo reči, da je bil tudi slaven za goriško mesto dan zadnje nedelje preteklega mesca septembra, ko je Gorica tako jasno dokazala svojo vernost in prav odkritoserčno pobožnost do velike Matere božje, ob enem pa tudi pokorščino in sinovsko priyerzenost do presvitlega svojega vladarja.

Kaker hitro je bila v omenjenem mestu razglašena mesca maja tekočega leta najvišja cesarska milost, ki dopušča, da se sme pričeti tolikanj zaželena obnovitev cerkve na Sveti gori nad Solkanom in nazaj prenesti čudežna, kronana podoba blažene Device Marije, ki je bila okoli osem let v solkanski farni cerkvi v češčenje izpostavljena, — že so začeli popravljati cerkev sè samimi prostovoljnimi, pa obilnimi darovi v denarju, v potrebnem materijalu in s prostovoljno tlako, tako, da morejo voditelji, ki so vodili to pobožno podvzetje, v nekoliko mescih predložiti, kaker se zahteva, svoje ponižne prošnje eni in drugi oblasti (cerkveni in cesarski), da bi se dovolilo določiti zaželeno prenesenje milostne podobe v nedeljo 29. septembra 1793. Deželno poglavarstvo in škofijstvo sta vsled dotičnih dopisov podelila dovoljenje za določeni dan.

Potem, ko so se bili prečastiti škof Filip grof Inzagi poverili v svojo rezidencijo (prestolno mesto) v Gorico v soboto pred odločenim dnevom, blagovolili so pooblastiti za to opravilo častitega gospoda Jožefa Džirónkolija in preskerbiti s posebnimi navodili, da bi mogel sprejeti čudežno podobo, prenesti jo v Gorico, in odtod zopet verniti Sveti gori na poprejšnji sedež. Poda se tedaj še tistega dne o mraku v Solkan, izkaže tamošnjemu župniku pooblastila, gre v farno cerkev, ki jo najde, kar ni pričakoval, prenapolnjeno zbranega ljudstva, se obleče in pred altarjem začne peti litanije Matere božje in „češčena kraljica“; potem nagovori ob kratkem, pa priserčno, pričujoče ljudstvo, naj se vda glede zapovedanega prenesenja svete podobe v Gorico popolnoma božji volji in sklepom postavnih oblasti, da se izkaže čedalje vredniše varstva blažene Device. Na to da podobo vzdigniti z mesta. Ni se pa mogel vbraniiti željam tolikega ljudstva,

ki je hrepenelo, da bi se sveta podoba očitno prenesla, da bi se mogli Solkanci in zbrana množica tolažiti s pogledom dragocenega zaklada, ki so ga do zdaj tolikanj ljubili in častili. Podobo spodobno pokrijejo in neketere pobožne osebe zadenejo precej težko breme in ga odnesò proti Gorici ob 7. zvečer. Spremlja jih celopot gospod Džironkoli. Zares spodbudno je bilo gledati gorečo pobožnost in vdanost verne množice, ki je spremljala ta sveti zaklad do Gorice in šla pred njim in za njim.

Mej tem pa je nesterpljivo pričakovalo mesto mej svoje zidove kronano podobo Kraljice nebeške, kjer je ni videlo 76 let (odkar je bila v Gorici kronana), ko je vender neprenehoma delila svojim meščanom preobilne milosti. In ko zagledajo, da jo neso, ko se je že zmráčilo, zablíšee po oknih luči, četudi razsvetljava ni bila napovedana ali dogovorjena. Zgodilo se je to edino le po nagibu obče gorečnosti, da bi s tem pokazali očitno svoje veselje. To veselje prikipi do verha, ko se zve, da je slavna podoba že prestopila mestna vrata. Le z veliko težavo pridejo ž njo po glavnih ulicah skozi gosto natlačeno množico mej splošno zadovoljnostjo, mej molitvami in jokom do velike cerkve. Zvonovi mestnih cerkva oznanjujejo sè slovesnim glasom veseli prihod in nekaj duhovnikov sprejme čudežno podobo pred stolno cerkvijo. Tudi ta tempelj je bil pretesen, sprejeti preobilno množico, ki je silila vanj.

Podobo postavijo prav spoštljivo na veliki altar mej prižgane debele sveče. Potem zapoje lavretanske litanije, češčena kraljica z navadnimi molitvami in s tem se konča okoli 10. ure po noči ta predpraznik, ki se ga ljudstvo ni moglo nikaker dovolj naveseliti.

V nedeljo zjutraj, 29. septembra, se poda nj. prevzvišenost škof ob 8. uri v stolno cerkev, povišat koliker mogoče slovesnost. Peli so pontifikaljno mašo, služili so jim pri maši prečastiti proš sè vsemi kanoniki; izbrana muzika pa je spremljala sveto mašo.

Po maši postavijo češčeno podobo na nosila pod prekrasno nebo, ki so ga napravile čč. goriške uršulinke in začne se procesija po temle redu:

Spredaj so šli v lepi versti neketeri oddelki bližnjih občin sè svojimi zastavami; za njimi razne rokodelske zadruga sè zastavami in gorečimi svečami; nekaj mladih deklic v belo oblečenih in tudi sè svečami v rokah in potem oddelka mestne

straže. Za temi se svojimi križi oo. frančiškani in kapucini; gospod župnik svetega Ignacija s kapelani in križem, oblečeni v rokete; koj za njimi pa muzika stolne cerkve s trombami in bobni. Tu v sredi pa je nosilo osem duhovnikov, oblečenih v rokete, pod omenjenim prekrasnim nebom, obdanih od spoštovanih meščanov z debelimi svečami v rokah, čudežno podobo Matere božje s preljubim sinkom v naročji, ob desni sveti Joahim, ob levi sveti Janez Kerstnik. (To krasno, na leseno desko slikano podobo Matere božje je poslal svetogorski cerkvi v dar kardinalj Marka Grimani, tedanji patrijarh v Ogleju. Leta 1717 so jo na Travniku v Gorici kronali z nenavadno slovesnostjo.) Precej za sveto podobo je šel prevzvišeni škof, ki je neprenehoma dajal svoj pastirski blagoslov. Za njim je spremljal sprevod prevzvišeni Rajmund grof Turn Hofer in Valsasina i. t. d., najvišji glavar pokneženih grofij goriške in gradiščanske v uniformi mestne straže v družbi s svojim častnim sinom (grofom Janezom, sedanjim svetovavcem in poslancem beneške provincije), z bratom, presvetlim gospodom grofom Frančiškom in z velespoštovanimi odborniki te provincije, svetovavci in drugimi starešinami in nižjimi vredniki. Na zadnje je šlo mej mnogimi pobožnimi ženskimi veliko belo oblečenih deklic s svečami v rokah, ki so se verstile v petji svetih pesni Mariji na čast. Slovesni sprevod je sklepal oddelek straže, ki je zadržaval gnječo ljudstva.

V tem redu se je pomikala procesija iz stolne cerkve. Ko pride do prostora pred uršulinsko cerkvijo in samostanom, dovolijo škof, vstreči željam pobožnih nun, da so sveto podobo obrnili proti samostanu v počeščenje in nekoliko časa postali. Potem je šla procesija naprej po Rastelu, čez terg Travnik, skozi gosposke ulice proti Kornu. Ko pridejo do koroških mestnih vrat, odmolijo preč. gg. kanoniki z drago duhovščino nekaj molitev, ki jih prečastiti škof sklene z eno molitvijo in svojim blagoslovom. Ker se je vlila ploha, ni šla duhevščina naprej.

Procesija se je pa vedno v istem redu naprej pomikala in meščanje so si šteli v čast, nositi po versti breme svete podobe; njej ob strani je stopal vedno gospod deželni glavar z g. bratom in sinom in z gospodom odbornikoma Antonom pl. Marinelijem in Antonom pl. Radijevičem. Ti gospodje so se svojim zgledom spodbujali pobožno množico. Vkljub plohi, ki je cele dve uri kaker iz škafa lila, da so bili mnogi drugi gospodje prisiljeni verniti se; vkljub neprijetnosti težavne in sterme poti, so nev-

trudljivo molili in si dajali serčnost. Bilo je o polu dveh po poldne, ko dospejo do zaželjenega cilja, kjer so imeli v prenovljeni cerkvi odložiti sveto podobo. Cerkev na Sveti gori more sprejeti po prejšnjem preračunu blizu 14 tisoč oseb; zdaj pa je bila tako prenapolnjena, da mnogoštevilni oddelek, ki je pozneje prišel, ni našel več prostora v cerkvi.

Mejtem so izpostavili podobo sredi cerkve. Prečastni gospod Jožef Križman, kanonik in generalni vikar goriški, stopi na pridiznico in spregovori prav podučno in goreče, slovesnosti primerno. Posebno povdarja milost Najvišjega, ki jo je skazal ljudstvu s tem, da zopet vidi, s cesarjevim dovoljenjem, svojo nebeško mater na njenem izvoljenem sedežu. S tihimi zdihljeji in v otročji ljubezni je ljudstvo pri tem opominu roke k nebesam povzdigovalo in prosilo od presvete Matere nebeškega blagoslova posvečeni osebi cesarjevi in celi cesarski družini. Ko pride mejtem duhoviti govornik do najprimernejšega mesta v svojem dobro premišljenem govoru, vzdignejo mej odobravanjem in solzami neštevilnega ljudstva, mej godbo in glasovi prelepe vojaške muzike in pokanjem iz možnarjev podobo Matere božje in jo postavijo na prekrasen prestol nad bogato razsvetljenim začasnim altarjem. Govornik zdaj sklene svoj tolažljivi, očitno pohvaljeni govor. Ravno ta gospod je potem pel sveto mašo, pri kateri je godla muzika. Po sveti maši pa stopi ta nevtrudljivi goreči govornik z nova na pridiznico in govori ravno tisti govor, ki ga je prej imel v italijanskem jeziku, še po slovensko, da bi ga razumelo obilo ljudstvo iz bližnjih in tudi daljnih vasi, koder se govori le slovensko. Še le ob polu štirih popoldne je minila slovesnost. Zavoljo ljudstva, ki se je bilo sešlo iz daljnjih krajev in se mu je domov mudilo in ker je bilo že pozno, so peli še lavretanske litanije in dali blagoslov z Najsvetejšim. Tako se je končala ta slovesnost, preimennitna in pomembna v goriški zgodovini.

Pri tej priliki si je zaslužil splošno občudovanje in hvalo zavoljo spodbudne pobožnosti in vernosti deželni glavar grof Turn, ki je vodil ta dan to pobožno vojujočo trumo pod častljivo zastavo Marije device, njemu ob strani pa prevredni sin in brat in gospoda svetovavca Radijevčič in Marinelli, ki se niso zmenili za trud na poti in v dežju in so gori ostali do konca maše.

Če pomislimo, da je vladal v tako ogromni množici, — ce-

nili so jo na štirideset tisoč duš — le en duh čiste vere in odkritoserčne pobožnosti v taki slogi, kakor da bi bili imeli vsi le eno serce, mora se serce vsakega pravega vernega vkrepiti v češčenju Matere božje.“ —

Tako so tedaj praznovali pred sto leti ponovljenje božje poti na Sveto goro.

(Konec prih.)

Življenje sv. Paškálja Bajlona.

(P. F. H.)

16. poglavje.

Zadnja bolezen in srečna smert sv. Paškálja.

Že smo omenili, da je moral božji služabnik iz pokorščine v neki redovni zadevi popotovati na Francosko, kjer je takrat bival p. generalni minister, in koliko težav in preganjanja je moral preterpeti zavoljo sv. vere od kaljvinistov in drugih krivercev na tem popotovanju. Vse to je rad terpel veselega serca in hvalil Boga, da mu da iz ljubezni do njega kaj terpeti. Če tudi se mu na tem popotovanju ni spolnila njegovo najpriserenejša želja, da bi bil preli za Jezusovo vero svojo kri in dal svoje življenje, vernil se je vendar ves zdelan in bolehen nazaj na Španjsko, kjer so ga vže težko pričakovali. Če tudi vže zelo slaboten ni vendar prav nič popustil od svojega ostrega in spokornega življenja. Tudi je prikrival svojo bolezen bratom, dokler se je le dalo. Zadnja leta in dni svojega življenja je preživel v Vilji Regali v samostanu „Marije sv. rožnega venca“. Loti se ga huda merzlica in hudo bosti ga jame, da ni mogel več prikrivati svoje boleznin in je predstojnik zvedel o njej. Še manj pa je mogel prikrivati veliko veselje svojega serca. Razodeta mu je bila namreč od Boga ura njegove smerti, in da prejme nebeško plačilo. Zato je božjega služabnika mej sv. mašo pogostokrat prevzelo toliko veselje, da ga ni mogel skrivati, ampak v pričo vseh je skipelo njegovo serce v nebeški radosti in prepevalo slavo božjo.

Tega veselja pa Paškalkj ni kazal samo doma, ampak tudi po očitnih ulicah. Kjer koli je srečal kakega znanca ali prijatelja, objel in poljubil ga je proti svoji navadi ter se tako od njega poslovil.

Obiskal je tudi neko bolno gospo. Ta prosi božjega služabnika, naj zanjo moli, da bi zopet ozdravela. Paškalkj jej odgovori: „Gospa, tega nikar ne zahtevajte, ker jaz in vi, oba bova šla v kratkem na dolgo pot“. Tako se je tudi zgodilo, ker je vmerla ta gospa en dan pred sv. Paškalkjem.

Še drugi dogodek nam svedoči, da je svetnik dobro znal za bližjo smert. V ondotnem samostanu je bila navada, da so si bratje eden drugemu noge vmivali. Le brat Paškalkj v svoji ponižnosti ni tega nigdar pustil. Nekaj dni pred svojo smertjo pa ponižno in prijazno prosi brata Aljfonza Kamaka, naj mu prinese gorke vode ter mu noge vmije. Brat se tej prošnji začudi in ga vpraša, zakaj to želi. Paškalkj mu pa ljubeznjivo reče: „Ljubi brat, ne čudi se tej želji. Saj veš, da sem bolehen; v kratkem lahko tako nevarno zbolim, da mi bodo podelili zakrament sv. poslednjega olja; takrat moram imeti snažne noge“. Ta dan je bila ravno nedelja. Paškalkj je še ves dan bil po konci in opravljal svoja dela. Na večer ga zgrabi huda merzlica, in tudi v persih ga je jelo huje bosti. Po noči tako oslabi, da v jutru več ne more iz postelje. Ker je opravljal službo cerkovnika in ni cerkvenih vrat ob pravem času odperl, gre ga neki brat klicat, češ, kaj čaka, da cerkve ne odpre. Paškalkj mu reče: „Tu so ključi, vzemi jih ter pojdi in odpri cerkev! Jaz ne morem, ker sem hudo bolan.“ Brat gre naznanit Paškalkjevo bolezen gvardijanu, ki veli poklicati zdravnika.

Ta precej spozna, da je bolezen nevarna. Zdaj ga preneso v izbo, ki je bila pripravljena za bolnike.

Mej tem pride nenadoma v Viljo Realjo definator p. Didak Kasteljan, ki je bil velik prijatelj br. Paškalkja. Ko sliši, da je na smert bolan, ga precej obišče. Ko z lastnimi očmi vidi bolnika prav slabega, ga vpraša, če bo njegova bolezen še dolgo terpela ter ga prosi, naj mu to pove, ker ne more dolgo tukaj ostati, bil bi pa vendar rad pri njegovi smerti in pogrebu. Paškalkj ga ljubeznjivo pogleda in mu reče: „Pred saboto ne bodem vmerl, dragi pater. Vi pa tudi, častiti oče, pred mojo smertjo ne boste mogli odriniti, ampak tukaj boste morali čakati.“ Tako se je tudi res zgodilo. Komaj je izbo bolnikovo za-

pustil, kar ga napade huda omotica, da komaj prileze v bližnjo celico, od koder ga bratje peljejo v njegovo. Loti se ga huda bolezen, ki je trajala toliko časa, da je svetnik izdihnil svojo dušo; precej po smrti sv. Paškalja pa je zopet popolnoma ozdravel.

Mej tem je postajala bolezen božjega služabnika vsaki trenotek nevarnejša. Paškalj je prenašal vse te svoje velike bolečine z največo poterpežljivostjo. Nobene prižobe in nejevolje ni bilo slišati iz njegovih ust.

Da bi bilo njegovo serce, njegovi čuti in misli vedno pri njegovem križanem Jezusu, deržal je vedno v eni roki sv. križ, v drugi pa rožni venec. Priporočal je brez nehanja svoje bolečine presv. Jezusovim ranam in ponavljal neprestano presveti in sladki imeni Jezus in Marija.

Ker je sv. Paškalj vedel, da se mu bliža zadnja ura, prosi ponižno, naj ga previdijo sè sv. zakramenti za vmirajoče. P. gvardijan veli precej sklicati samostanske brate, ki gredo v procesiji v cerkev po sv. popotnico in spremijo Najsvetejše k bolniku, da mu spolnijo najpriserčnejšo željo. Preden božji služabnik prejme sv. popotnico in sv. poslednje olje, prosi še sè slabim glasom prav ponižno vse pričujoče odpuščenja, če je enega ali drugega kedaj razžalil; potem se očitno pred vsemi obtoži svojih pregreškov in slabosti in odkritoserčno prosi p. gvardijana za star ponošen in zakerpan habit, v katerem naj ga pokopljejo, in za majhin prostorček v cerkvi, kamer naj polože njegovo truplo. Potem je prejel z največo pobožnostjo, gorečnostjo in ljubeznijo sv. zakramente za vmirajoče. Na to se poslovi od bratov ter jim reče, naj ga puste nekaj časa samega, da se zahvali Bogu za to in druge milosti ter brezštevilne dobrote, katere mu je v življenji skazal.

Slednjič napoči binkoštna nedelja. Bolnik prosi, naj mu dajo habit, da se obleče. To jim je bilo znamenje, da se mu bliža zadnja ura. Čez nekoliko časa vpraša, če je že skup zvonilo k slovesni sv. maši. Ko mu brat odgovori, da se je že pričela, se veselo nasmeje, ker je znal, da je prišel trenotek, ko se bo njegova duša preselila v nebeško veselje. Ves zatopljen v podobo križanega, katero je deržal v roci, prosi okoli stoječe, naj ga vzdignejo s postelje ter na tla polože. — želel je namreč po zgledu svojega serafinskega očeta sv. Frančiška na tleh izdihniti svojo dušo. — Ali tej njegovi želji niso vstregli. Der-

žeč toraj sv. razpelo in rožni venec v roki, začne zdihovati: Jezus, Jezus! in prekriževati se; mej tem izdihne svojo nedolžno dušo v roke svojega stvarnika, ob trenutku, ko je mej slovesno sv. mašo povzdignil mašnik sv. hostijo, kaker mu je bil Bog naprej razodel. Oj. srečna, blažena smert pravičnih!

Vmerl je sv. Paškalg leta 1592. dne 17. maja — na dan obletnice svojega rojstva. Star je bil ravno 52 let. V redu je svetil sè svojim lepim zgledom 28 let.

Ob njegovi smerti ste videli dve pobožni osebi, živeči v oddaljenem kraju, dušo sv. Paškalgja, kako se je peljala v gorečem, z nebeško svitlobo obdanem vozu v nebeške višave, kaker sveje dni prerok Elija. Precej ste jeli pripovedovati o tej prikazni drugim in natanko opisali podobo našega svetnika, da si ga ena teh oseb ni nigdar videla v življenji.

Zgodovina svetega obhajila.

(Dalje).

Kedo bi zdaj iz vsega tega mogel še sklepati, da puščavnikom ni bilo mogoče, pogostoma prejemati sveto obhajilo? Pa oglejmo si to stvar še bolj natančno in stopimo še drugam ven iz Egipta, da bomo lažje razumeli, kako in kolikokrat so puščavniki pristopali k mizi božji.

Razen po Egiptu se je širilo meništvo na Jutrovem tudi še po Arabiji, Palestini, Siriji in Mezopotamiji. Toda puščavniki teh dežel niso živeli vsi povsod enako. Sploh se jih sme deliti na „menihe“ in „puščavnike,“ perve z več podrazredi. Menihi so tisti, ki so, koliker si že bodi, živeli skupaj. Moremo jih razrediti v tri verste, glede na kraje, koder žive: s a m o s t a n, s a m o t a in samostanska ograja ali l a v r a. O vseh teh treh prebivališčih je lahko povedati, kako je bilo pri njih sè svetim obhajilom. S a m o s t a n s k i prebivavci so bili pravi menihi, kaker redovniki benediktini in cistercijani na zapadu. Tak je bil p. veliki egiptovski red svetega Pahomija. Se ve da niso imeli tiste natančne vredbe in popolnoma določenega redovnega vodila, kaker redovniki svetega Benedikta ali svetega Bernarda;

ali stanovali so, kaker le-ti, pod eno streho, jedli pri eni in tisti mizi in prejemale svete zakramente v ravno tisti cerkvi. To je bil najbolj številen red na Jutrovem. Začel se je na paljmovem otoku Tabeni, kjer se je angelj prikazal svetemu Pahomiju, ko je rezal terstje ali rogozino; razširil se je do kanopskega Niljevega ustja. Samo v Tabeni je bilo 1400 menihov, ako ne prištevamo nun na drugi strani Nilja. Svetnik je vstanovil devet samostanov in sveti Teodor je kesneje dozidal še štiri za moške in enega za ženske. Tod toraj moramo sklepati na obilno število redovništva in če tudi vemo, da jih je bilo izmed njih le malo mašnikov, je vender gotovo, da so imeli svoje lastne cerkve, pri katerih so bili postavljeni mašniki, da so brali sveto mašo, in vsako soboto in nedeljo obhajali menihe, vsako nedeljo pa nune.

Oburnimo se zdaj k tistim, ki so živeli po samotah. Imenujejo se po imenih raznih puščav, po katerih so samotarili. V tej zvezi pomeni „puščava“ odločen kraj v samoti, koder je živele nekaj puščavnikov, raztresenih okoli po posameznih kočah, vender pa več ali menj mej sebo v zvezi, ker ne žive predaletč eden od drugega in so vsi skupaj pod vodstvom enega ali več duhovnih očetov, slovečih zavoljo svoje posebne svetosti. Taka puščava je morala imeti vsaj to lastnost, da je bilo mogoče v njej živeti. Bila je ali kaka pred peskom zavarovana dolinica, ali zatišje mej verstami skalnega gorovja, ali pa kak otok v Nilju. Zmej teh so bile najbolj znamenite Nitrija, Scetis, Dijolijos in gora svetega Antona, kacih šest ur od Erdečega morja.

Poglejmo nekoliko v Nitrijo. Kacih trinajst ur je od Aleksandrije ta pusta dolina, ki se ji pravi zdaj „Slani dol“. Tu je bilo nekedaj veliko morje, ki je pokrivalo sedanjo puščavo Saharo. Tla so še zdaj tako slana, da ne more nič družega rasti, kaker le nekaj povodnega ločja in pritlikastih paljm. Pravijo, da je tukaj živel neki sveti Fronto, 150 let po Kristusu. Svetnik pa, za keterega se za gotovo ve, da je tu stanoval, je sveti Amon, iz časov svetega Atanazija. Prišel je tje, ko je še živel sveti Anton. Kmalu so se jeli zbirati učenci okoli njega. Terda jim je šla za živež, posebno za vodo. Piti so morali slano vodo, ker ni bilo druge. S časom se razširijo daleč po tej samoti. Kraj, kjer je živel sveti Amon, je bil tako obsejan s kočami puščavnikov, da je zmanjkalo prostora za nove. Tako se je oživi-

la pusta samota in menihi so si kesneje mesto kolibic jeli postavljati večje samostane pod vodstvom svetega Makarija. Za naš namen pa je najbolj znamenito to, da najdemo tu v puščavi cerkev že v najstarejih časih. Sveti Makarij se preseli v lidijsko puščavo. Tudi tukaj se začno učenci zbirati okoli njega. Treba bo cerkve. Svetnik potuje odtod petnajst dni in petnajst noči hoda po dolgi, divji puščavi, da bi poiskal svetega Antona in ga poprašal za svet, ali naj postavi cerkev ali ne. Kmalu je stala hiša božja mej kočami pobožnih puščavnikov. V Sceti so kesneje, ko se je pomnožilo število teh svetih mož, sezidali štiri cerkve.

Jasno je tedaj, da so imeli cerkev, v kateri so se obhajale svete skrivnosti, za neogibno potrebo v puščavah in v puščavnih samostanih. In kar še bolj govori za naš namen: sporoča se nam, da so cerkev v Nitriji rabili le za mašo in za sveto obhajilo, ne pa za petje duhovnih ur. Tudi to vemo, da se je vsako soboto in nedeljo zbralo vseh pet tisoč menihov tiste puščave, da bi prejeli sveto obhajilo, in da so potem, da bi pokazali svoje veselje, ogernili svojo navadno černo obleko z bliščeče belo tkanino. Ravno to nam je tudi znano o menihih iz Scete, kaker tudi, da sta tudi njim ravno ta dva dneva bila odločena za sveto obhajilo.

Take so bile toraj navade egiptovskih menihov glede svetega obhajila.

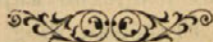
Stopimo zdaj iz samote v samostansko ograjo ali lavro. Tukaj ima življenje puščavnikov drugačno podobo. Niso raztreseni po vsej puščavi. Stanujejo sicer še po ločenih hišicah, vendar veliko bolj blizu skupaj in vse obsega zid na okolo. Kod so stanovali to verste menihi? Če hočemo najti lavro, moramo zapustiti Ponilje in romati v Sveto deželo, v Palestino. Še smo sicer tudi tu mej očeti puščave, ali ta beseda ima tukaj ves drugi pomen, kaker na širokem prostoru velike afrikanske puščave. Zdi se, kaker da bi puščave nove zaveze pomenjale le samotne, pa neobdelane, divje prostore, prave pustote. Golemu, apnenu hribovju mej Jeruzalemom in Jeriho se je reklo puščava, in ravno to ime se je rabilo za divje razpokline in tokala Kedronova, kjer je še samostan Mar Saba v visoki travi Jordanove doline in tudi za Engadsko pečevje, ki visi nad mertvo morje. V takem kraji so stanovali v sveti deželi puščavniki, nigdar ne daleč proč od obljudenega kraja. Naše goljave na višavju ali

ogerske puste bi bili tisti ljudje imenovali puščave, njih stanovnike pa očete puščave.

Kako je bilo tu s prejemanjem svetega obhajila, še lažje vemo, kaker pri egiptovskih samostanih. Kjerkoli se je vstanovila samostanska ograja, beremo, da je prišel tje patrijarh iz Jeruzalema, da bi posvetil cerkev. Komaj se naseli sveti Evtimij na gori Kvarantana, že postavi v svoji molivnici tudi altar. V lavri, ki jo je napravil ta svetnik na drugem kraji, se je brala sleherni dan sveta maša. V ograji svetega Gerazima, v Jordnovi dolini, so hodili menihi vsako soboto in vsako nedeljo k svetemu obhajilu. To nam naravnost pripovedujejo stara pisma. Ravno to se nam pripoveduje o svetem Savi, ki je neko veliko votlino zbral za cerkev svojega samostana in tudi tam se je vsako soboto in vsako nedeljo opravljala sveta maša.

Z menihi te verske moremo zdaj skleniti preiskovanje in sporočilo o pobožnih prebivavcih puščave. Ni nam težko iz starih spisov pokazati, da so hodili k svetemu obhajilu, in sicer sploh ne po več kot enkrat ali dvakrat na teden. Le za eno, spomina vredno izjemo vemo, to je sveti Apolon, ki je prebival blizu Hermopolja (Hermopolis) pod neko goro, kjer je menda sveta družina, Jezus, Marija in Jožef, na begu v Egiptet stanovala nekoliko časa. In res je videti, kaker da bi bil prešel duh Jezuščekov v tega lepega, veselega svetnika. On je vsaki dan ob treh po poldne zbiral svoje menihe, da prejmo sveto obhajilo, in da potem malo zajuterkujejo. Razen te izjeme menim da imamo prav, če terdimo: očetje puščave so prejemali sveto rešno telo ali samo ob nedeljah ali pa ob sobotah in nedeljah.

(Dalje prih.)

Svetniki, zveličani, častitljivi in neketeri božji služabniki iz vseh redov
sv. Franciška v mesecu oktobru.

1. Zveličana vdova Ludovika, Savojska, nuna sv. Klare, je bila hči zveličanega Amadeja, savojskega vojvode in vnukinja francoskega kralja Ludovika XI. ter je že kaker otrok pobožno živela. Iz pokorščine je stopila v zakonski stan; postala je pa vdova že v 27. letu. Sè svojim velikim premoženjem je podpirala

vboge, samostane in duhovščino. Obiskovala je bolnike, tudi take, katerih bolezni se stadi človeku. Ko je premagala veliko zaprek, je stopila v drugi red sv. Frančiška, kjer je kmalu prekosila ostale nune v ponižnosti, pokorščini, zatajevanju same sebe in v spolnjevanju svetega vodila. Živeža prositi se ni sramovala, dasi ravno je bila poprej zelo bogata in visoka gospa. Rada je sprejemala tudi opominjevanje. Posebno je častila Kristusovo terpljenje in Mater božjo. Se ne 42 let stara je vmerla na Francoskem 24. julija leta 1503. Papež Gregor XVI. jo je prištel mej zveličane leta 1839.

2. Ta dan je vmerl v Rimu leta 1626. božji služabnik Frančišek Marija Páseri iz Berbéna, ponižen, molitvi, postu in drugim spokornim delam zelo vdan kapucin. Po njegovi priprošnji je Bog čudovito preskerboval samostan sê živêzem ob lakoti in po samostanu je tudi drugim stradajočim hrano delil. Celih 40 let, odkar je bil v samostani gvardijan ali učenik novincev, ni nihče izmej samostanske družine vmerl.

3. Predvečer s postom za ude treh redov sv. Frančiška.

Spomiu prenesenja telesa sv. Klare iz cerkve sv. Damijana v novo nji na čast sezidano cerkev, kar se je zgodilo leta 1260. po vkazu papeža Aleksandra IV.

Leta 1244. je vmerl v Ananji božji služabnik Hajmo, anglež, naj veči učenjak v svojem času in pa zelo pobožen frančiškan. Kaker generalj celega reda je odpravil mnogo slabih navad. Skerbel je za natančno spolnovanje svetega vodila, katero so razlagali po njegovem prizadevanju štirje učeni bogoslovci.

4. Sv. Frančišek Serafinski, ystanovnik treh redov, rojen leta 1182 v Asizu. Njegov oče je bil kupec in za kupca je hotel zrediti tudi svojega sinu Frančiška. Bog je pa ž njim vse drugo sklenil. Izvolil si ga je, da je vstanovil v sveti cerkvi tri rede. Pervi red je vstanovil leta 1209. samo za moške, drugi red je vstanovil leta 1212. samo za ženske in leta 1221. je vstanovil tretji red za moške in ženske, ki mej svetom živijo. Koliko duš se je že zveličalo v teh treh redih, koliko imen svetnikov in zveličanih si že letos bral v Cvetju, ki so postali svetniki v enem ali drugem izmej teh treh redov! Sv. Frančišek je ves gore' za čast božjo in zveličanje duš. Zato je šel v Egipt oznanjevat sveti evangelj in je hrepenel vmreti za sveto vero. Od Boga je prejel imenitni odpustek, porcijunkula imenovan. Dve leti pred smertjo je prejel Kristusove petere rane. Vmerl je ta dan leta

leta 1226. in papež Gregor IX. ga je prištel mej svetnike dve leti pozneje, 1228. Negdaj je bil ta dan zapovedan praznik; zdaj ga obhajajo redovi sv. Frančiška kaker praznik prvega razreda z osmino in pri maši „kredo“.) V frančiškanskih cerkvah je popolni odpustek za vse (Sikst V. 25. sept. 1585). Udom tretjega reda so podelili papež Leon XIII. popolni odpustek (vodilo tretjega reda).

5. Zveličani Janez iz Pine je živel v prvem redu sv. Frančiška tako natančno po svetem vodilu, da so ga vikši poslali na Francosko širit ta red. Tam si je kmalu pridobil ljudi sè svojo pohlevnostjo, čistostjo in svetim življenjem. Čez 35 let se je vernil na Laško, kjer je do svoje svete smerti živel v globokem premišljevanju obdarjen z močjo čudeže delati in prerokovati. Z veliko poterpežljivostjo je prenašal mnoge in zelo hude bolezni. Vmerl je leta 1281. in papež Pij VII. je poterdil njegovo češčenje.

6. Sveta Marija Frančiška od ran našega Gospoda Jezusa Kristusa, devica tretjega reda sv. Frančiška. rojena v Napolju leta 1716. Že kaker otrok je učila v dobrem druge otroke. Kaker dekle je skoraj vsak dan pobožno pristopila k sv. obhajilu in vsak dan zmolila sveti križev pot in pri vsem tem je imela zvečer več napravljenega dela kaker njene sestre. Ker se ni hotela omožiti, je njen oče ž njo gerdo ravnal, dovolil ji je še le leta 1731, da sme stopiti v tretji red in nositi redovno obleko. Od tega leta ni bilo terpljenja, da ga ne bi bila terpela. Bolezni je terpela na telesu, skušnjave na duši. Oče in sorodniki so jo zaničevali in zasramovali, drugi pa obrekovali. Vse to je pa terpela vdana v voljo božjo, iz njenih ust so se slišale samo te beseda: božja volja naj se zgodi. Kristus je pošiljal svoji zvesti nevesti nebeške tolažbe; dal ji je svoje petere rane, dar prerokovanja in čudeže delati. Vmerla je leta 1791. na ta dan 75 let stara. Papež Gregor XVI. jo je prištel mej zveličane 1843, papež Pij IX. pa mej svetnice l. 1867. Tudi je podelil popolni odpustek, ki ga morejo v frančiškanskih cerkvah vsi prejeti (9. avg. 1867)**)

7. Leta 1586. je vmerl v Mnihovem na Bavarskem božji služabnik Voljfgang Šmilkhofer, pobožen frančiškan, goreč pridigar, posebno proti luteranski krivi veri. 30 let je bil v Mniho-

*) in aliena ecclesia ad libitum S. R. C. 18 Dec. 1779. in Ord. Min. s. Franc. ad 7. n. 4395.

**) Obširno je popisano njeno življenje v „Cvetju“ X. tečaj.

vem gvardijan ali provincijalj. Za čast božjo in zveličanje duš je delal do 82. leta svoje starosti.

8. Sveta Birgita vdova iz tretjega reda, rojena leta 1302. Njeni stariši so bili v rodu sè švedsko kraljevsko rodovino; iz pokorščine je stopila v zakonski stan. Kaker žena je spodbujala svojega moža k pobožnosti. Svojih osem otrok je tako sveto izredila, da je njena hči Matarina mej svetnice prišteta. Z možem je stopila v tretji red in romala na Špansko v Komposteljo, in ko je stopil on v cistercijski red, je ona ustanovila dvojni red božjega zveličarja ali red sv. Birgite. Na božje povelje je romala v Rim in Sveto deželo. Od tam se je zopet vrnila v Rim, kjer je tudi vmerla leta 1373, stara 71 let. Papež Bonifacij jo je prištel mej svetnice 1391.

9. Zveličani Janez Lobedav (Lobedan) frančiškan, je bil rojen v Tornu na Pruskem. Pobožni stariši so ga tudi pobožno izredili. Mlad je stopil v prvi red sv. Frančiška, kjer je postal zelo učen in sloveč pridigar. Njemu naj bolj priljubljena čednost je bila ponižnost, v kateri je posnemal ponižno Mater božjo. Vmerl je leta 1264. Prusko ga je častilo kaker deželnega patrona vse do Lutrovih časov. Mornarji so ga posebno častili in večkrat so bili po priporočevanju v njegovo priprošnjo na morju rešeni smerti. Po prizadevanju kolinskih škofov je sveti sedež vnovič poterdil njegovo češčenje.

10. V Leridi na Španskem je vmerl božji služabnik Segrijan v sluhu svetosti okoli leta 1340.

11. Osmina praznika sv. očeta Frančiška.

Leta 1540. je v Folinju vmerl božji služabnik Peter iz Todija kapucin, poln čednosti.

12. Sveti Serafin iz Montegranara iz kapucinskega reda, je že kaker deček pobožno živel. Po očetovi smerti je veliko terpel od svojega starejšega brata, dokler ni v 16. letu stopil v kapucinski red, kjer je že prvo leto tako rastele v čednosti, da so ga starejši občudovali. Posebno je skerbel, da je spolnoval sveto vodilo v vsi ostrosti. Vedno je molil; svoje telo je zatajeval z radovoljnim postom in drugo pokoro. Živel je v velikem serafinskem vboštvu; zelo je pazil na sveto čistost in hitro poslušal svoje predstojnike. Veliko je storil za spreobrnjenje grešnikov, dasiravno ni bil mašnik. Vbogim je pomagal po svoji moči. Zato je pa dal Bog svojemu zvestemu služabniku dar bolnike ozdravljati, prerokovati in poznati misli človeškega serca. Vmerl je 64

let star leta 1604. Papež Klemen XIII. ga je prištel mej svetnike. V kapucinskih cerkvah je popolni odpustek.

13. Sveti Danielj provincijalj, Angelj, Samuelj, Leon, Hugolin in Nikolaj mašniki in Donulj lajik, marterniki iz pravega reda sv. Frančiška. Oni so se prepeljali v Afriko sveti evangelij oznanjevat leta 1227. Saraceni so jih v mestu Centa napadli, bili in ječo zaperli. Ker se niso hoteli odpovedati sveti veri in prestopiti k mahomedanski veri, so jih k smerti obsodili. Pred smertjo jim je p. provincijalj Danielj rekel: „Veselimo se v Gospodu in imejmo ta dan za največi dan veselja. Zakaj angelji so že tukaj, da bodo sprejeli naše duše s paljmami zmage v nebesa; sveti marterniki nas bodo še denes sprejeli v svojo družbo. Glejte nebesa so že odperta!“ Potem so jim odsekali glave; njih sveta telesa rastergali in po mestu vlekli. Kristijani so jih zbrali in skrivali, dokler jih niso prenesli v Marseljo in potem na Špansko. Papež Leon X. je poterdil njih češčenje in dovolil, da smejo obhajati frančiškani njih spomin 13. dan oktobra. Benedikt XIV. je pa podelil popolni odpustek za vse v frančiškanskih cerkvah (22. jun 1748).

14. Leta 1589. je vmerl v Bleju na Francoskem božji služabnik Frančišek Simon, nedolžen in goreč redovnik.

25. Častitljivi Bonaventura Barberini, ferarski nadškof iz kapucinskega reda. 19 let je bil papežev pridigar, 6 let je vladal kapucinski red kaker generalj. Papež Benedikt XIV. ga je posvetil za škofa. Živel je tako sveto, da zdaj preiskujejo njegovo življenje, da bi mu dala sveta cerkev čast zveličanih. Vmerl je v Ferari leta 1743.

V Kodonju v Lombardiji je vmerla častitljiva devica Antonija Marija Belóni, nuna svete Klare, ki je bila zelo ponižna, dasiravno je bila opatica. Ljubila je vboštvo, goreče molila in pokoro delala. Vmerla je 80 let stara leta 1719. Tudi njeno življenje preiskuje sveta cerkev, da bi jo prištel mej zveličane device.

16. Leta 1599. je vmerl božji služabnik Didak Duk v Gvalahari na Španskem. Ljubil je posebno sveto vboštvo. Imel je tako čisto serce, da ni mogel nigdar slabo misliti o kakem človeku in na kora je duhovne molitve tako ljubil, da 60 let ni zamudil kora, ako ga ni zadrževala pokorščina.

17. V Albukerkih na Španskem je vmerl okoli leta 1540.

božji služabnik Didak z Monta. Na njegovo prošnjo je Bog vstavil kugo v imenovanem mestu.

18. Božji služabnik Bernard iz Fresnede je bil učen in pobožen frančiškan, in zato si ga je izbral Filip II. španski kralj za spovednika. Zavoljo lepih čednosti je bil naj prej v dveh škofijah za škofa, potem pa za saragoškega nadškofa izvoljen. Vmerl je v Fresnedi leta 1575.

19. Sveti Peter iz Aljkántare, spoznavavec pervega reda, je že sè 16 leti stopil v frančiškanski red, kjer je mej vsemi svetniki skoraj najostrejšè živel, dasiravno je bil mlad in sin žlahtnih starišev. Molil je veliko in dolgo premišljeval*); prizadeval si je vedno, da bi zmirom bolj sv. Frančišku podobno živel in zopet vpeljal v red prvotno natančno spolnovanje svetega vodila, serafinsko vboštvo in pravo zatajevanje. Z zaupanjem v Boga in s papeževim dovoljenjem je v Pedrosi na Španskem sezidal zelo vbog samostan, kjer je zrastle nova veja serafinskega reda, ki se po njem aljkantarinci imenujejo. Poinagal je tudi sv. Tereziji, ko je začela boljšati življenje karmelitov. Neizrečeno veliko je storil za čast božjo in zveličanje bližnjega, preterpel pa tudi veliko preganjanja in nasprotovanja. Vmerl je v 63. letu svoje starosti 18. oktobra 1562. v veliki svetosti; sv. Terezija ga je videla v nebesa iti in kmalu potem se ji je prikazal in rekel: „O srečna pokora, ki mi je pridobila toliko veličastvo!“ Že poprej je Bog razodel ti svetnici, da bo vsakega vslišal, ki ga bo kaj prosil v imenu sv. Petra Aljkantarskega. Klemen IX. ga je prištel mej svetnike in podelil za ta dan frančiškanskim cerkvam popolni odpustek za vse (8. oktobra 1669).

20. Božji služabnik Aleksander Hales, anglež, je bil zelo sloveč profesor na pariškem vseučilišču, njegova učenca sta bila tudi sv. Tomaž Akvinski in sv. Bonaventura. Enkrat je sam pri sebi sklenil, da bo vsakega vslišal, kateri ga bo kaj prosil v imenu Matere božje. Prigodilo se je pa, da je manjši brat v mestu miloščino nabiral, k njemu prišel in ga prosil, da naj iz ljubezni do Jezusa in Marije stopi v frančiškanski red v zveličanje svoje duše in v krist reda, ki potrebuje takega učenika. Aleksander se je sicer vstrašil pri ti prošnji, pa je vender sto-

*) Spisal je tudi premišljevanja in razložil, kako je treba premišljevati. Njegov način premišljevati je veliko lažji kakor sv. Ignacija in zato prav pripraven za začetnike in priproste ljudi.

pil v red sv. Frančiška. Poznej je mislil red zapustiti, neko noč je pa videl v sanjah sv. Frančiška s težkim križem. Hotel mu je pomagati, pa sv. Frančišek mu je rekel: „Ni treba, vbožec, zakaj, kako boš mogel nesti težak lesen križ, ko še lahkega volnenega ne moreš?“ Te sanje so ga nagnile, da je ostal v v redu do smrti, kjer je rasel v čednosti in svetosti. Zavoljo visoke učenosti so mu dali častno ime doctor irrefragabilis, doktor doktorjev, studenec življenja. Vmerl je v Parizu 1245.

21. Leta 1488. je vmerl v Napolju božji služabnik Frančišek s Francoskega, ki je posebno sv. Rešnje Telo častil in pri toliko mašah stregel, koliker je le mogel.

22. Zveličani Ladislav je kaker mladenič stopil v frančiškanski red, ko je preživel svoja mlada leta v čudoviti nedolžnosti. V redu je bil v kratkem zgled vseh čednosti. Ostro se je postil, dolgo bedel, nosil bodeč spokorni pas in se bičal. Veliko je molil in premišljeval, posebno Kristusovo terpljenje. Občudovanja vredna je tudi njegova ponižnost in ljubezen do Boga in bližnjega. Zavoljo svečega življenja in visoke učenosti so mu izročili v njegovi provinci visoke službe, ketere je vestno opravljal in z zgledom in besedo svoje brate spodbujeval k natančnemu spolnovanju svetega vodila. Vmerl je 4. maja 1505. Benedikt XIV. je poterdil njegovo češčenje.

23. Sveti Janez Kapistran je bil oskerbnik več mest napoljskega kraljestva. Kc je hotel pomiriti puntarsko Perudžo, so ga vjeli in zaperli. V ječi se mu je prikazal frančiškan, ki ga je nagovarjal, da naj dela za čast božjo. Na to je prejel frančiškansko tonzuro in je stopil v ta red, ko je hude poskušnje prestal. Njegov učenik je bil sv. Bernardin Sijenski, in po njegovem zgledu je tudi živel. Kmalu se je začel tudi sam svetiti sè svojimi terdnimi čednosti in po njem je oživelo natančno spolnovanje sv. vodila na Laškem in druged. Kaker pridigar je obhodil skoraj celo laško deželo in spreobernal veliko grešnikov, krivovercev, muhamedanov in judov. Papeži so ga večkrat poslali na Nemško kaker svojega poslanca in takrat je prehodil Avstrijsko, Koroško, Stajersko, Bavarsko, Češko, Šlezijo, Poljsko Rusko in Ogersko. Ne da se popisati, koliko krivovercev je na teh potih spreobernal, koliko je storil za pravo redovno življenje in koliko je ob enem zavoljo tega preterpel. Njegovemu prizadevanju se mora katoliški svet zahvaliti, da so kristijani premagali Turke pri Belem gradu. Vmerl je v Iloku na Ogerskem

70 let star ta dan 1456. Papež Aleksander VIII. ga je prištel mej svetnike leta 1690. in podelil frančiškanskim cerkvam popolni odpustek za vse; sv. oče Leon XIII. so pa določili, da naj se obhaja njegov praznik po vsem svetu.*)

24. Častitljivi p. Peter Dominik iz Orvijeta, frančiškan, je bil zelo goreč pridigar, ki je vse svoje življenje misijone držal na Laškem z obilnim blagoslovom. Vmerl je leta 1738. Sveta cerkev je že poterdila njegove čednosti in želi še čudeže, da bi ga prištel mej zveličane.**)

25. Zveličani Frančišek iz Kaljderole je kaker mladenič stopil v frančiškanski red, kjer je rastel v čednosti, svetosti in učenosti. Večkrat je cele dni pridigoval in spovedoval, po noči je pa navadno molil. Mej njegovimi čednostmi se je posebno svetila ponižnost. Vmerl je v Koljfanu na Laškem leta 1507. in papež Gregor XVI. je poterdil njegovo češčenje.

26. Zveličani Bonaventura iz Potence, je stopil v red minoritov kaker pobožen mladenič. Keder se je sè sveto obljubo Bogu popolno posvetil, je le na to mislil, kako bi prihajal sè zatajevanjem vedno bolj Jezusu podoben. Keder je bil za mašnika posvečen je začel delati za zveličanje drugih, je pridigal, mladino učil, spovedoval, jetnike spreobračal, bolnike obiskaval in vbozim pomagal, kaker je mogel. Po noči je navadno častil presveto Rešnje Telo in premišljeval Kristusovo terpljenje. Postil se je zmirom, bičal vsako noč in le malo spal. Mej njegovimi čednostmi je bila prva pokorščina. Vmerl je, ko je pel psaljme 60 let star 1711. v Ravélu na Laškem. Papež Pij VI. ga je prištel mej zveličane 1775.

27. Častitljiva Klara Izabela Gerzi je stopila v red svete Klare kaker pobožno dekle. V samostanu je bila ponižna, in poterpežljiva nuna, ki je natanko spolnovala redovne postave. 18 let je bila opatica ter je svoje sestre vodila po poti popolnosti. Njeno zvestobo je Bog poskušal z raznimi boleznimi, vmerla je ta dan 1800 v Gubiju na Laškem. Preiskava njenega življenja se je že začela.

28. Okoli leta 1226. je vmerl na Laškem božji služabnik Benedikt iz Piratra, tovariš sv. Frančiška, učen in svet redovnik.

29. Zveličana devica Pavla iz Mantue, je bila v nedolžno-

*) Obširniši spis njegovega življenja glej v „Cvetju“ VIII. tečaj.

**) Glej Acta Ord. Min. 1889.

sti izrejeaa. 15 let stara je stopila k nunam svete Klare in vedno skerbela za popolnost, zato je premišljevala nebeške reči, se ostro postila, bičala, po noči molila, na golih tleh spala s kamnom pod glavo. Dasiravno je sama sebe zelo zaničevala in ponižna bila, je vender morala trikrat sprejeti službo opatice. Vmerla je 18. avgusta 1514. Pij IX. je poterdil njeno češčenje leta 1866.

30. Zveličani Liberat iz Lavra je zapustil svojo grofovsko hišo, čast in vse, kar je imel in stopil v vbogi red sv. Frančiška. Živel je v največi samoti, tudi potem, ko jo bil v mašnika posvečen. Bil je zelo ponižen, molčeč, prav veliko je molil in premišljeval in svoje telo ostro pokoril. Vmerl je leta 1260. Papež Pij IX. je poterdil njegovo češčenje.

Zveličani Angelj iz Aker na Laškem je stopil v mladeniških letih v red sv. Frančiška pri kapucinih. Dvakrat je red zapustil, v tretjič je pa junaško premagal to skušnjavo z molitvijo in premišljevanjem Kristusovega terpljenja. Kaker mašnik je bil priden in goreč delavec v Gospodovem vinogradu. Molil je veliko, ostro se postil, dolgo bedel in se hudo bičal. V redu je bil gvardijan in provincijalj. Vmerl je v 70. letu 1738. Papež Leon XII. ga je prištel mej zveličane.

31. Zveličani Tomaž iz Firence je od začetka nenravno živel. Pa kmalu se je po božji milosti tako spreobernal, da je bil sprejet mej brate lajike. V prvem redu sv. Frančiška je delal ostro pokoro za svoje grehe. V samoti je neprenehoma molil in premišljeval. Postil se je skoraj zmirom in sicer ob kruhu in vodi ali zeliščih. Nosil je bodeč spokorni pas, bičal se je do kervi in vedno bos hodil. Pa tudi tako pokoren je bil, da je na povelje sv. Kapistrana žerjavico v rokah deržal, opeknel se pa vender ni. Ljubil je tudi zelo sveto vboštvo. Zavoljo njegovega svetega življenja so ga knezi rabili s papeževim dovoljenjem pri zatiranju krivoverskih fratričelov. S papeževim dovoljenjem je napravil več samostanov s pravim redovnim življenjem, ketere je kaker predstojnik tudi modro in sveto vodil. Poslali so ga tudi mej nevernike, kateri so ga sicer zavoljo Kristusove vere topli, gerdo ž njim ravnali in ga zapertega imeli v vodnjaku 20 dni brez jedi in pijače, vmorili ga pa vender niso in zato ni prijel marterniške krone, po kateri je tako močno hrepenel. Vmerl je ta dan leta 1447. in papež Klemen XIV. ga je mej zveličane prištel.

Življenje sv. Ane in njeno češčenje.

(P. H. R.)

VI. Sv. Ana in prava gospodinja.

Sv. Janez Damaščan piše (or. de nat. Virg.) da je sv. Ana vsako leto delila na tri dele prihodke svojega posestva: prvi del je bil za Jeruzalemski tempelj, drugi za vboge, tretji za pristojno preživljenje blage družinice. Njeno serce ni bilo tako navezано na pozemeljsko imetje, da bi bila pozabila na Boga in bližnjega; sè svojim imetjem je pomagala lepoticiti hišo božjo, in vboge je podpirala v njih potrebah.

Da bi vender dobro pomislili ljudje na dolžnost, katero imajo po mogočnosti skerbeti tudi z denarno podporo za potrebe cerkve, hiše božje, in pa tudi za potrebe vbozih bližnjih! Pa saj bi jim to Bog vže tukaj stotero poplačal, tudi ke jih ne bi, čakalo v nebesih obilno plačilo. Naš Odrešenik je obljubil, da ne bo ostal brez plačila niti kozarec hladne vode, katerega bomo dali žejnemu!

V 11. stoletji je živel na Ogerskem neki mladenič Emerik, sin bogatih starišev. Po njih smerti se je tako razuzdal, da je kmalu zapravil vse bogastvo. Zapuščen od lažnjivih prijateljev je začel resno premišljevati svojo nesrečo in obljubil poboljšanje. Napravi se na božjo pot v Komposteljo, po takratni navadi, da bi mu služilo v pokoro za grehe in pa da bi se mogel preživeti z miloščino. Ne daleč od rojstnega kraja se zgubi na poti v nekem košatem gozdu. Žalosten in zapuščen, začne jokati in prositi Boga, da bi mu dal kakega svetnika za vodnika na tako dolgi poti. In glej, Bog vsliši njegove prošnje, ker precej se mu prikaže častitljiv romar, kateri ga tako-le nagovori: „Ako želiš svetnika, kateri naj ti pomaga in te potolaži, priporoči se materi Matere božje, sv. Ani. Ona, mogočna v nebesih, je tolažba žalostnih, svētnica izgubljenih, pribežališče potrebnih. Vzemí jo v zavetnico, časti jo vsaki torek, nji posvečen, ker se je na ta dan rodila in tudi vmerla, ter moli tri očenaše in tri češčenamarije s pridevkom „Jezus, Marija, Ana, vsmilite se me!“ Jaz sem apostelj Jakob, k čiger grobu greš romat; poslušaj moje besede, in dobro ti bo šlo.“ Ves potolažen se izroči Emerik varstvu sv. Ane in dobro mu je šlo na romanju.

VII. Ponižnost, poterpežljivost in upanje sv. Ane.

V starem Zakonu je bilo jako sramotno za stariše, kateri niso imeli otrok. Imeli so take za velike grešnike, ketere Bog ne more bolj oestro kaznovati kakor s tem, da jim ne da otrok. Lehko si mislimo, koliko je sv. Ana terpela sramote, ker ji Bog ni hotel blagosloviti zakona! Ali ona je vse radovoljno poterpela, ter molila h Bogu: „Bodi na veke slavljen, o moj Bog, kateri vbijaš in oživljaš. Naj te druge žene rodovitne hvalijo; ali tudi jaz, akoravno brez otrok, ne bom nehala hvaliti tvojega presvetega Imena“. — Pri vsem tem pa ni zgubila zaupanja v Boga, kateri „bo vzel sramoto od svoje ponižne deklice“. Žalile so jo druge žene, ali ona je rada prenašala poniževanje, ker jo je po besedah zv. Marije iz Agrede, Bog na tak način pripravljaval na veliko čast materstva Matere božje. Sejala je v solzah, presladki sad pa brala v radosti.

Kristijan pobožni, ako ti Bog pošilja eden ali drugi križ, ponižaj se pod njim ter ga prenašaj poterpežljivo. Spomni se, da je to ali ono terpljenje potrebno k tvojemu zveličanju. Ako tukaj živiš v solzah, v britkostih, boš pa v nebesih vžival veselje in radost, katero ti ne bo mogel obedeti kaliti. Sicer pa ti ni zabranjeno moliti Boga, da te reši iz nadloge, samo prosi za vdanost v njegovo sv. voljo.

Bere se nadalje o ravno tistem Emeriku, da je bil na dolgi poti, v velicih potrebah in nevarnostih posebno na morju, kjer bi se bili vsi potopili, ke ne bi bil on sè vsem zaupanjem poklical na pomoč sv. Ano. Ko se je povernil v domovino, ni nehaj častiti svoje mogočne zavetnice, in v veliki starosti je vmerl v družbi preslavne svoje pomočnice.

VIII. Zakaj ni Bog tako dolgo otrok dal sv. Ani.

Akoravno mi ne poznamo vzroka ene ali druge nadloge, se moramo pa vender vdati volji božji, ketera gotovo vse, kar odloči za naše dobro odloči. Tudi sv. Ani je bila edina tolažba vdanost v voljo božjo, in zaupanje, da bo njena sramota v čast se spremenila. Sv. cerkveni očetje so pa spoznali v tej britkosti sv. Ane važne namene božje. Sv. Janez Damaščan praša, zakaj se je li Mati božja rodila od nerodovitne matere? Zato, ker je ž njenim rojstvom pripravljala pot čudežu vseh čudežev. (Ser. I.

de nat.) Nadalje povdarja, da njena (sv. Ane) edina hči, zvišena nad vse stvari, je morala biti hči milosti. Njeno rojstvo od starišev nerodovitnih, se je na tak način moralo pripisati bolj posebnemu blagoslovu božjemu kaker natori. Sveta Hijeronim in Iljdefonz spoznavata v tem namen božji, da na tak način pride na svet Marija, ne ko kad mesenega poželenja, temuč milosti bežje (sv. Hier.), in čista na duši in telesu (sv. Ild.)

Iz tega se učimo, kako moramo pustiti Bogu, da dela z nami, kaker hoče. Pa saj je to za naš dobiček, ker Bog skerbi na vsak način le za naše dobro.

Sv. Inocencij iz Kijuza, siciljanski frančiškan, vmerl v slovesu svetosti leta 1631 v 74 letu svoje starosti, je nepopisljivo razširjal na Laškem češčenje sv. Ane, ter pravil, da je od nje zadobil brezštevilne čudne milosti, mej katerimi posebno dosti starišem, ki so želeli imeti otrok. Mej družimi je posebno naslednja milost vredna, da se omeni. Služabnik božji je bil ravno šel iz Sicilije v Rim za neke samostanske zadeve, pa je prejel pismo od avstrijskega nadvojvoda Leopoldja, bratranca cesarja Rudoljfa II, v katerem je ponižno prosil, da naj mu od Boga izprosi sinčka. Božji služabnik po goreči molitvi odgovori nadvojvodi, da ga je vže vslišala sv. Ana, samo da naj se pri rojstvu sinčka izkaže hvaležen mogočni patroni. Leopoldj je pokazal hvaležnost s tem, da je po rojstvu sinú sezidati dal samostan in cerkev na čast sv. Ane, ter ju izročil frančiškanom. (Leg. fran. 15. Dec)

IX. Skrito življenje in obljuba sv. Ane po dvajsetletni nerodovitnosti.

Življenji svetih Joahima in Ane je bilo po besedah sv. Fuljberta iz Šartra, nepretergana vaja v vseh čednostih. Kar jim natora ni hotla dati, to sta zadobila po dolgi in pobožni molitvi. Po razodevenju zv. Marije iz Agrede, sta pobožna zakonska naredila obljubo, da, ako jih Bog vsliši, ter jima da porod, ga bota darovala njegovi službi. Sv. Ciprijan pa piše, da se je v ta namen sv. Joahim odpravil v goro, kjer bi mogel pobožneje moliti Boga za to milost, sv. Ana da si je napravila na vertu majhino hišico, kjer je na skritem k Bogu zdihovala. Tako se je zgodilo, da kaker je stara Ana po molitvi zadobila Samuelja, tako je tudi nova dobila Marijo.

Ponižajmo se tudi mi pred Bogom, y naših britkosti, in Bog ne bo zaverigel naše prošnje. Priporočajmo se pa tudi mogočni sv. Ani, in pomoč nam bo gotovo prišla od Boga.

Mogočnost priprošnje sv. Ane nam dokazuje naslednja dogdba. Služabnik božji Inocencij iz Kijuza, se je enkrat peljal po morju y Rim. Mej potjo zagledajo vsi, kateri so bili na ladji, bližajoče se morske tolovaje. Velik strah obide vse, ali Inocencij zavpije: „Pokličimo na pomoč vsi skupaj slavno našo mater sv. Ano. Ana je tako dobra, da nam precej pomaga“. Na te besede se sliši glas iz vsih ust: „Sv. Ana, pomagaj nam!“ Komaj so izrekli te besede, se kar naenkrat potopijo tolovajske ladje, ketere je morje sè vsemi tolovaji požerlo. Po tako čudni rešitvi so vsi zahvalili mogočno zavetnico sv. Ano. (Leg. fran. 15 Dec)

X. Neomadeževano spočetje prečiste Device Marije.

Po dvajsetletni molitvi Bog nepopisljivo osreči sv. Ano in Joahima. Po besedah sv. Ambroža (de inst. virg.) je On poslal angelja oznanit presrečnim starišem spočetje preslavne Device Marije, božje porodnice. In sv. Fulbert pravi, da je šel angelj najprej k Joahimu, potem k Ani nazvanit, da se jima bo rodila hči, ketere syetosti ni in ne bo dosegla obena druga Adamova hči. Gdo more popisati radost presrečnih starišev? V veliko srečo bi si bili šteli videti od daleč presrečnih mater matere božje; in glej Bog je pa njiju izvolil za to veliko čast! Njiju nepopisljiva žalost se je spremenila v nepopisljivo veselje! Veselimo se tudi mi z materjo kraljice nebes in zemlje, za tako veliko čast, in z otročjim zaupanjem se zatecimo k nji v tolikih naših potrebah!

Mati božja se jako veseli, ako častimo njeno slavno mater. Častitljiva Ana od sv. Avguština, velika častivka sv. Ane, je bila jako žalostna v novem samostanu v Viljanovi, ker ni v njem našla podobe sv. Ane, da bi tako mogla pospeševati njeno češčenje. Molila je prav goreče, da bi ji od koder si bodi prišla v reke podoba ali pa kip njene ljubljenske. Na čuden način se jej naznani, da bo v kratkem dobila dragi dar iz Toleda. Mej tem se zgodi, da neki dan v prostih urah za kratkočasenje, razodene to stvar tovarišicam, ketere so razlagale reč na en način ali drugi. In glej, naenkrat se prikaže v celici bel golobček,

leteč sem in tje, kaker bi hotel kaj naznaniti pobožnim nunam. Sestra Ana se oberne na stran, in v njeno veliko začudenje zagleda slavno kraljico nekeško, ketera jo na govori kar po domače: „Hitro pojdi odpreti vrata moji materi, ker te čaka.“ Ni si dala vkazati dyakrat. Spremljana od dveh sester gre doli, kjer najde človeka sè zaboječkom; nepoznanec pa ni hotel povedati nič o sebi niti o zabojčku. Častitljiva Ana, veselo odpre zaboječek, ter ginljivo povzdigne iz njega prelepi kip sv. Ane, keterega jej je gotovo poslala Mati božja. (Bolland. 26. Jul. de S. Anna).

XI. Sv. Ana rodi prečisto Devico Marijo.

Od natore določen čas preteče, in glej presrečna sv. Ana povije prečisto hčerko, ter vsa v Boga zamaknjena, vsklikne: „Gospod, v zahvalo ti darujem ta blagoslovljeni sad svojega telesa. Stori iz nje in ž njeno materjo, kar ti je ljubo“. Materino veselje je bilo nepopisljivo, ker pravo veselje, katero je Marijino rojstvo prineslo na svet. Oh kako so se veselili angelji, kako se je radovala cela natora! O srečno rojstvo, pravi sv. Fulbert, katero je imelo popraviti pogubljeni svet!

Veseli se tudi ti pobožna duša, ker rodila se je tvoja mati, tvoje zavetje, tvoje upanje! Počasti pa tudi ob enem slavno mater Marijino za tolik dar!

Bl. Benvenuta iz Forolivija (Forli) dominikanka, je neizrečeno želela videti Marijo ko dete. Za to milost je prosila sv. Ano. In glej, neko noč se v molitvi zatopljeni Benvenuti prikaže sv. Ana, sè hčerko Marijo v naročju, katero sladko nagovori: „Potolaži toraj mojo in tvojo častivko“; in glej Marija raztegne blaženi ročici proti Benvenuti, želeč da jo prime v naročje, kar je tudi Benvenuta z nepopisljivim veseljem storila. Več ko uro časa je poljubavala in k sercu pritiskala nebeško dete, v njeno neizrečeno tolažbo, in naposled jo nazaj izročila presrečni materi sv. Ani. (Razz. in vit)

Sv. Martin.

Prikazen sv. Martina.*)

Suljpicij Sevér Avreliju dijakonu pozdravljenje. —

Ko si davi odešel od mene, sem sedel sam v celici in obšle so me tiste misli, ki se me dostikrat polasté, upanje prihodnjega, sedanjega naveličanje, strah pred sodbo, bojazen pred kaznimi in, kar je nasledovalo in od koder je izešlo vse to premišljevanje, spomin na moje grehe me je žalostnega storil in vtrudil. Ko sem potem od dušne britkosti zdelane ude v posteljo položil, me je obšlo, kaker se po otožnosti navadno godi, spanje, ki se, kaker vedno ob jutranjih urah lažje in negotovo, tako poveršno in dvojljivo razliva po udih, da se čutiš, kar se ne primeri v drugem spanju, skoraj bedeče spečega. Kar naenkrat se mi zazdi, da vidim svetega škofa Martina, oblečenega v svitlo belo ogrinjalo, sè žarečim obrazom, lesketajočimi očmi, bliščečimi lasmi, in tako se mi je zdel v tisti telesni podobi in obliki, v kateri sem ga poznal, da ga, kar nam je skoraj težko izreči, ni bilo mogoče gledati, pa ga je bilo lahko poznati. In nasmejavši se mi nekoliko mi je z desnico pred oči deržal knjižico, ki sem jo pisal o njegovem življenju. Jaz sem pa po navadi objemši njegova sveta kolena, prosil blagoslova in položeno ni na glavo roko sem čutil v ljubeznjivem dotikanju, ko je mej slovesnimi besedami blagoslova svojim ustam domače ime križa ponavljal; berž sem vperl vanj oči in ko se nisem mogel nasititi s pogledom v njegov obraz, se mi je naenkrat kvišku vzdignjen odtegnil, dokler mi, premerivši zračno daljavo in ko sem ga vzdignjenega na hitrem oblaku sprem'jal z ostrino oči, v odperta nebesa vzet ni bil nadalje videti. Ne dosti nato sem videl po ravno tistem potu kaker učitelja stopati svetega Klara, mašnika, učenca njegovega, ki je bil nedavno vmerl. Jaz sem prederzen želel iti za njima, pa ko sem si prizadeval visoke korake delati in se napejal, se zbudim in ko sem se začel veseliti prikazni, ki sem jo videl, kar vstopi k meni domač deček z nenavadno žalostnim obrazom, govorečega ob enem in žalujočega. „Kaj hočeš“, pravim, „ti tako žalosten povedati?“

*) Iz pisma Suljpicija Severa pisanega dijakonu Avreliju.

On pa: „Dva meniha“, pravi, „sta prišla ravno kar iz Turonov; naznanjata, da je gospod Martin vmerl.“ Po pravici povem, zgrudil sem se in vlile so se mi solze ter sem silno jokal. In še zdaj, ko ti, brat, to pišem, teko solze in ne pripuščam nika-keršne tolažbe neprenesljive bolečine. Tebe pa sem hotel imeti, ko mi je bilo to naznanjeno, deležnega moje žalosti, ker si bil tovariš v ljubezni. Pridi torej k meni precej, da bova skupaj žalovala za njim, ki ga skupno ljubiva: dasiravno vem, da ni treba žalovati za možem, ki je premagal svet in posvetno yeselje ter dosegel že krono pravičnosti. Vender si ne morem kaj, da ne bi žaloval. Poslal sem sicer pred sebo patrona, ali tolažbo pričujočega življenje sem zgubil. — —

(Dalje prih.)

Kerščanskim poslom.

IV. Dolžnosti poslov do samih sebe.

26. Četerta zapoved ne neha.

1. Veliko poslov je sirot, izgubivših očeta in mater, malo jih je tako srečnih, da bi imeli še stariše. Ti pa, ki jih imajo, naj znajo to srečo ceniti, naj poznajo svoje dolžnosti, naj pomi-slijo, da četerta za poved božja vender ne neha, četudi so otroci že odrasli, četudi si kruh služijo sami. Četerta zapoved ne neha, dokler živiš, in dokler ti stariši žive. Pokorščina, spošto-vanje, ljubezen so in ostanejo one velike tri svete dolžnosti, ke-terih te ne more nihče oprostiti. Premisli, da od izpolnjevanja teh zapovedi visi tudi tvoj časni blager in blagoslov božji. Prav četerti zapovedi je Bog plačilo obljubil, in to časno plačilo. Bog obeta dobrim otrokom, da jim dobro pojde, in da bodo dolgo živeli.

2. Kako se posli vedejo do svojih starišev. Tu nahajamo žalostne in vesele prikazni. Sploh moremo pa reči, da četerta zapoved terpi po vseh stanovih; tudi pri poslih. Marisiketeri otroci morajo zgodaj zapustiti dom, gredo na tuje, ter se domači hiši popolnoma odtujijo. Mladega človeka sem poznal, ki je bil 7 let na tujem, ki pa v vseh sedmih letih še enkrat ni pisal

svoji materi. Mati je jokala po sinu, češ, da je vmerl na tujem; ko se verne sin, je bila pa mati mertva. — Drugi se ne zмениjo za stariše, da morejo tim prostejše in razuzdaniše živeti. — Spet drugi za svoje vboge, stare, bolne stariše ne morejo niti vinarja dejati na stran, dasiravno imajo dober zaslužek. Oni vživajo, pitajo se in maste, starišem puščajo pa stradež. — Kader morajo pa stariši na svoje stare dni biti pri svojih otrocih, tedaj njih stanje ni zavidati: snaha ali zet bi rada videla, da se stari stegne rajši denes ko jutri.

3. Glede vedenja do starišev, pomni to le:

Tudi na tujem bodi v zvezi z domačo hišo. Ako moreš, obišči jih včasih. Če se pa ne more zgoditi, piši jim. Sam vem, kako silno se stariši ovesele, kader pismo dobe od svojega sinu. Povej jim, kako ti gre, kaj delaš; pripoveduj svoje razmere; poprašuj po zdravju starišev, bratov, sester, prijateljev; piši jim kaj veselega, vošči jim srečo za god, itd. — Pomisli dobro, da izmej vseh ljudi na svetu so ti stariši najbližnji in najboljši. V yseh važniših zadevah se zatekaj k starišem, povej jim vse natančno in prašaj jih za svet. Ne zaničuj sveta svojih starišev, češ, odrasel sem, skerbim sam zase, svoj gospod sem, sam vem, kaj mi je storiti. Kolikrat se ne slišijo take besede, in kolikrat jih je že marisiketeri britko obžaloval! — Nigdar pa ne delaj znanja, da bi starišem o tem ne povedal. Videl sem stare ljudi, ki so od daleč prišli, poizvedovat in preiskovat, kakošna je zveza, ki jo misli skleniti njih hči ali njihov sin, bo li njih otrok srečen ali nesrečen. Seveda, so pa tudi stariši, tako brezskerbni in malomarni glede sreče ali nesreče svojih otrok, da je res stermeti. — Kedor se nalašč oddaljuje od svojih starišev, da bi mogel živeti v hudih strastih in grešnem nagnjenju, to je vselej gotovo na pot v sramoto, nesrečo, pogubo.

4. Ne pozabi svojih priletnih bolnih, vbogih starišev. Kar so ti storili v mladosti, stori jim ti v starosti. Ne bodi kaker vrabci, ki zabijo starišev, kader so godni. Podpiraj jih koliker moreš. Ogibaj se nepotrebnih troškov. — Doživel sem ta le dogodek res priserčne otročje ljubezni. V nedeljo grem v bolnišnico, obiskat bolnega 19letnega mladeniča. Ko ga nagovorim, jame britko jokati. Prašam ga, čemu se solzi. Ne odgovori mi, ihtenje mu je sapo zapiralo. Prašam: „Ali te boli?“ Pravi: „Ne“. „Si li žalosten, da si bolan?“ „Nisem“. „Meniš še ozdraveti?“ „Vem, da mi je vmreti, a zavoljo tega nisem žalosten“.

„Čemu se toraj tolikanj solziš?“ Nato se mu vlije ploha solz iz oči, in v tem pove: „Moji stariši so silno vbogi, devetero otrok imajo. Vsaki teden sem zaslužek poslal domov. Kaj bo zdaj iz mojih starišev?“ . . . Mladi človek je bil mizar, nedolžen ko porojen otrok, vmerl je tudi kaker svetnik.

Tu sledi drugi primer, toda nepokornega in pozneje spreobrnjenega otroka, doživljen v vojnem času. — Pozno v mraku stopim k postelji bolnega vojaka, hudo ranjenega. Mlad, postaven lovec je bil. Krogla se mu je bila globoko vsedla, niso je mogli izleči. Vedel je, da mora vmreti. Dejal je: „Želim opraviti vesoljno izpoved, a poprej imam prošnjo. Popraviti imam veliko krivico; pomagajte mi. Šestletni deček sem zbežal od doma na Dunaj; tam sem bil zidar. Kar sem zaslužil, sem zanikerno zapravil. Mati so doma jokali noč in dan. Zadnjič izvedo, da sem na Dunaju, pridejo tja, in me najdejo. Prosili so, lepo prosili, jokali, naj se vernem domov. Ali termoglav sem bil, ter nisem hotel. Tako živim malopridno naprej, in naposled me vvojačijo. Zdaj ležim tukaj. Bog je pravičen, vmreti moram; vender ne morem mirno vmreti, preden se sè stariši ne spravim. Tu je naslov. Pišite mojim starišem; recite jim, da obžalujem svojo nehvaležnost, da jih iz vsega serca odpuščanja prosim“. Izpove se, prejme sv. zakramente, in res mirno vmerje. — Ako želiš mirno vmreti, izpolnuj dolžnost do svojih starišev.

5. Ako imaš svoje priletne stariše k sebi vzeti, v hišo, bodi jim serčno dober, posilaj jim starost. Ne kaži nigdar nejevolje. Prenašaj njih posebnost, čudnost in bolehnost. Strezi jim, kar najboljše moreš, da boš mogel reči mirne in vesele vesti: kar sem mogel, to sem storil za stariše.

Pobožni izreki blaženega Jordana.

Blaženi Jordan je bil drugi generaljni minister reda svetega Dominika, tega velikega prijatela svetega Franciška. Zelo svet mož, previden in moder je bil, prijazen v govorjenju, zlasti ako je mogel s tem zveličanje svojega bližnjega pospešiti. Živel je v trinajstem stoletju, ob času cesarja Friderika II., cerkvenega preganjavca, kateremu si ni upal nihče resnice povedati, nihče ga svariti pred vsakdanjimi hudobijami. Ni se pa tega vstrašil bl Jordan.

1. Na nekem popotovanju pride do mesta, kjer je cesar bival. Redovni poglavar gre na dvor, da se cesarju pokloni. Hitro za pozdravom reče redovnik: „Premilostivi gospod, najtežje breme mojega reda sloni na mojih ramah, ker mi ni dovoljeno vstaviti se stalno na enem kraju, ampak neprestano moram naše samostane obiskovati, kjer je potrebno, svoje podložne svariti in vse redovne pomanjkljivosti odpravljati. Ker tedaj neprenehoma po toliko deželah potujem, zvem vsakoverstnih novosti in čudim se, da se Vašemu veličanstvu še vredno ne zdi me v tem kaj vprašati, kaj se po svetu govori?“ — Cesar mu odgovori, da ima že svoje zastopnike, kateri mu poročajo, kaj se po dvorih drugih vladarjev godi, in da se nič novega ne pripeti, česar bi on ne zvedel. — Jordan mu pa odgovori: „Veličanstvo! Jezus Kristus je dobro vedel, kaj se po svetu godi, ker mu še celo ljudske misli niso bile skrite; — in vendar je vprašal Petra in druge apostolje: „Kaj pravijo ljudje, kedo je Sin človekov?“ — ker je hotel od njih izvedeti, kaj ljudstvo v njegovi osebi govori. Veličanstvo, Vi niste Bog, in zatorej Vam mora mnogo reči popolnoma neznanih ostati, pa bi Vam zelo koristilo, ako bi Vam znane bile“ — Po takem vvodu je pobožni redovnik cesarja spodobno ali ob enem tudi resno opominjal in svaril. Znal je sicer, da ne bo to mnogo koristilo, ker je cesar imel terda ušesa in serce, ali božjemu možu ni dala vest miru, dokler ni tudi vladarju povedal resnico.

2. Ta sveti mož je sovražil častne službe in visoka dostojanstva, in miloval je take, ki so hrepeneli po takih službah, ketere zahtevajo veliko svetost življenja in izpostavljajo človeka veliki nevarnosti pogubljenja. Nekega dne je bil pogovor o starem in pobožnem redovniku; neketeri so rekli, da je bil vreden škofovske časti. Jordan je pa odgovoril. „Raje bi bil njegov drug v grobu, kaker na škofovskem prestolu.“

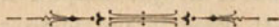
(Konec prih.)

Zahvala za vslišano molitev.

Nadalje naznanjajo zahvalo Bogu in njegovim svetnikom: M. Ž. z Notranjskega za prejete velike milosti; M. C. od Št. Andraža nad Polzelo za zboljšanje zdravja; L. Č. tretjerednik iz

Naklega za ozdravljenje po porodu nevarno obolele žene;*) J. M. Skomre za odvernitev nesreče pri nekem živinčetu in polajšanje lastnih telesnih bolečin ; A. K. tretjerednik v Ilvi gori za rešenje pred sovražniki ; neka tretjerednica z Notranjskega za hitro pomoč v več dušnih in telesnih zadevah.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni : br. Vid Vidmar samostanski tretjerednik † 19. avg. v Nazaretu na Stajerskem ; br. Matija Sterle, lajik 1, reda sv. Fr. † 30. avg. v Kamniku ; gosp. Štefan (br. Francišek) Faganel, vikarij v Biljah ; Marija (Neža) Prinčič iz Dol. Cerova ; br. Pavelj (Anton) Ražuža (tomajske skupščine) ; s. Lucija (Angela) Sivec iz Versnega (libušenske skupščine) ; s. Franciška (Marija) Antonič (spodnjekraške skupščine).

Dalje se priporočajo v pobožno molitev ;

Neko 19 letno bolno dekle, ki leži že čez 19 mescov vsa v ranah in si ne more sama prav nič pomagati.

J. G. da bi dosegel svoj namon in za stanovitnost v dobrem.

A. Č. za gorečnost v molitvi in drugi dober namen.

M. B. za spoznanje samega sebe in napredek v dobrem ; tudi priporoča v molitev svojega očeta, brate in sestro.

Žena in mati priporoča sebe, moža in sinu za družinsko edinost.

Neki mož priporoča svojo ženo za mir, edinost in poterpljenje.

Neka tretjerednica priporoča sebe in sestro za zboljšanje zdravja in nekega moža, da bi se poboljšal.

Neka tretjerednica priporoča svojega sinu, da bi ga Bog obvaroval nesreče in rešil sovražnikov.

Dve tretjerednici, da bi hodili po pravi poti, ki pelje v nebesa ; ena od njiju priporoča tako tudi svoje stariše, brate in sestre.

*) Po nakaznici poslani gl. smo obernili za kolegij sv. Antona v Rimu. Bog poverni !

ZV. LEOPOLJD IZ GAJIK,
spoznavavec I. reda sv. Frančiška.

